

Figyelj a forgásirányra!

Ha azt halljuk a gépjárműtechnikában, hogy „forgásiránykötött”, talán először mindenkinek a gumibroncs ugrik be. Nincs messze tőle az, amiről most szólnunk: a fékalkatrészekről lesz szó. A féktárcsa és a fékbetét is lehet forgásiránykötött, illetve oldalfüggő. Viszonylag ritkák a forgásiránykötött féktárcsák, de egyre gyakoribbak a fékbetétek. Ha ilyen a konstrukció, erre figyelni kell a szerelésnél!

A féktárcsa forgásirányát két okból írhatják elő. Ha a hűtött, tehát ventilációs tárcsa lapátjai nem radiálisak, hanem íveltek, akkor az áramlás miatt kötik a forgásirányt. Egy BMW féktárcsa példáján mutatjuk be ❶ Így tehát van jobb oldali és van bal oldali féktárcsa. Nagy teljesítményű, illetve sportkocsifékek sajátja és ott sem mindegyiké.

Ha a féktárcsa furatos, a lyuksor evolvens szerű íven van, akkor előírják a forgásirányt, például a Ferodo DS Performance féktárcsánál. A karbon-kerámia anyagú féktárcsák mindig forgásiránykötöttek.

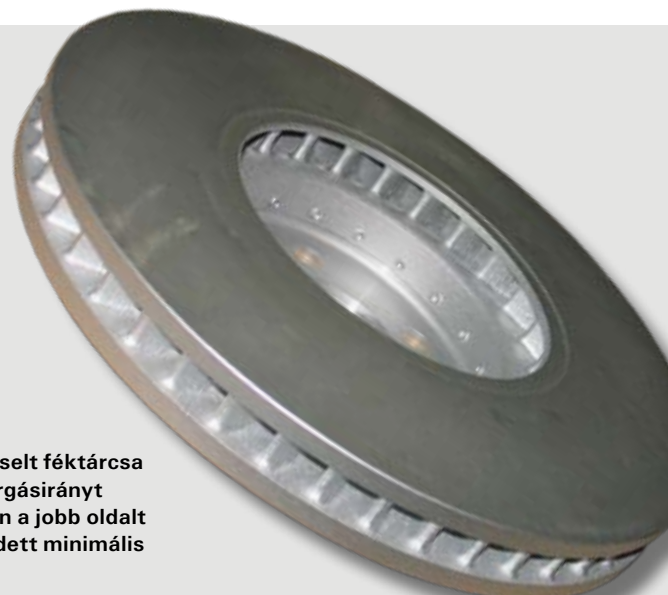
A fékbetéteknél is lehet oldalmegkötés! Ha a konstrukció olyan (talán a konstruktőr a féknyereg kialakításánál helyproblémával küsz-

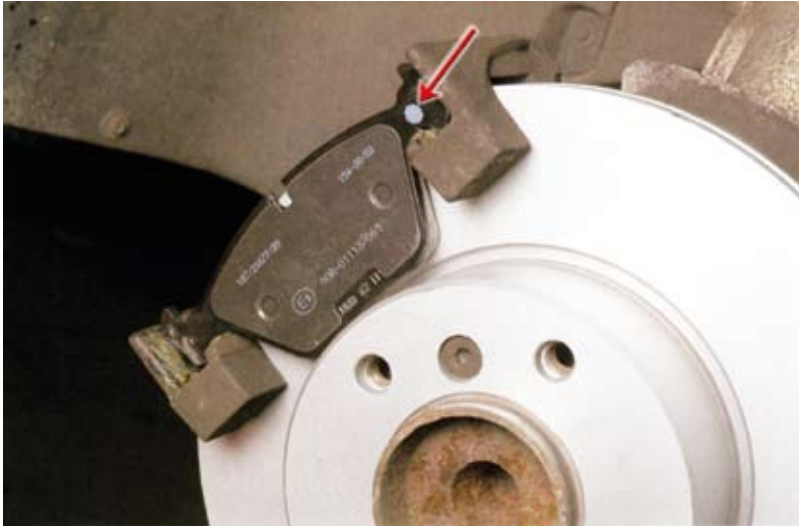
ködött), hogy más-más a két oldali fékbetét alakja, akkor beerőltetni sem lehet egyiket a másik helyére. Ez a megoldás sok figyelmet nem kér tőlünk.

Van azonban olyan, ahol a fékbetét alakja (a kalapácsfejek kiképzése), mérete azonos, mégis figyelni kell, hogy a féktárcsa melyik oldalára szereljük.

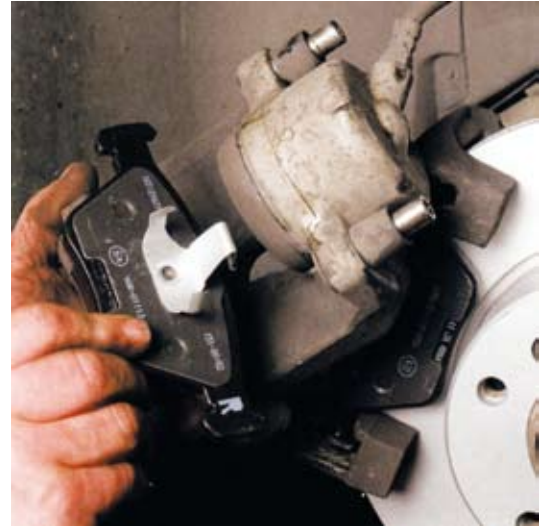

❶ A BMW alumínium agyrészű, az öntöttvas tárcsához szegecselt féktárcsa hűtőlapátozása nem radiális, hanem szög alatt hajló, ezért a forgásirányt nyíllal, illetve ebből következően a szerelési oldalt – esetünkben a jobb oldalt – jelölni kell („R”). A féktárcsán a MIN TH 34,4 mm a megengedett minimális tárcsavastagságot (TH – thickness – vastagságot jelent)

2 Forgásirányt jelző pont BMW fékbetéten

3 Forgásirányt jelző betű a fékbetéten

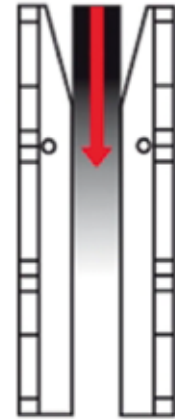
Vajon miért?

A forgásirány-megkötés elsősorú oka a rezgés-, illetve zajcsillapítás. Erre vonatkozó információkat a Honeywell ad közre Bendix és Jurid fékbetétjeire. A fékbetét hátdoldalán lévő zajcsillapító elemek kialakítása (féktárcsa) oldalanként nem egyforma! A fékbetéten, típustól függően, a szerelési helyzetre vonatkozó jelöléseket találunk. Leggyakrabban BMW típusokon találkozunk vele.

A címképen látható, a fékbetét alaplapján lévő zaj- és rezgésállapító lemez félköríves lemez kivágásával eléri, hogy a munka-

dugattyúk okozta féknyomásnál a fékbetét nem teljes felületével fekszik fel a féktárcsán. A féktárcsa nem húzza magára a fékbetétet, ez csökkenti a zajt és a ferde kopást.

A forgásirányt többféle módon is jelölik. BMW típusoknál pont hívja fel erre a figyelmet 2 más típusnál 3 betűjelzést találunk (R – jobb oldal, L – bal oldal a forgásirány szerint), van, ahol nyíl jelzi a forgásirányt 4. Forgásiránykötött fékbetétet több gyártó is alkalmaz (ma kevesebben, pár évvel ezelőtt többen) elsősorban első fékeknél: Opel, BMW, Mercedes-Benz, Volvo, Volkswagen, Audi. Az utángyártott fékbetéteknél erre már nem minden gyártó ügyel...

5 Csak az egyik oldalon van súrlódó anyag ferde letörés, ez meghatározza a szerelési helyzetet

4 Forgásirányt jelző nyíl a fékbetéten

Vannak olyan betétek, ahol a súrlódó anyag ferde letörése csak a betét egyik oldalán van. A betéteket úgy kell szerelni, hogy a letörés felőli végénél fusson be a tárcsa 5. Egyes Peugeot és Alfa Romeo típusoknál kell erre ügyelni (betét 573001J és 571952J).

Ha figyelmen kívül hagyjuk ezeket a betéteket, az ügyfél hamar visszahozza zajos, nyugtalan, rázó fékezés miatt.

Nszl

Ha garázsberendezése van, vagy venne:
www.autoszervizek.com

DDC DUEX Diagnosztikai Centrum Kft.
 H-1141 Budapest, Komócsy u. 5.

Tel.: +36-1/273-0372, +36-20/256-9369, +36-30/244-0031.

E-mail: info@autoalkatreszek.com